

Пряміцин В. Ю.

аспірант кафедри публічного права ФСП,
НТУУ "КП"

Науковий керівник: Чепульченко Т. О.,
к.ю.н., доцент ФСП НТУУ "КП"

Проблеми та перспективи забезпечення якості вищої юридичної освіти в Україні

Головна ціль юридичної освіти - виховання успішних високооплачуваних професіоналів. А успіх чекає тільки на того, хто отримані знання в університеті може використовувати на практиці та в повсякденному житті. Тобто студенти крім отримання повноцінного пакету знань повинні отримати навички практичної діяльності ще за період навчання.

Вважаємо за необхідне провести реформування вищої юридичної освіти, але потрібно це здійснювати послідовно та системно. Також необхідно всі ці зміни закріпити в законодавстві чи, як мінімум, в нормативних актах Міністерства освіти і науки України.

Головними проблемами сучасності вищої юридичної освіти є:

- зниження загальнокультурного рівня абітурієнтів, що вимагає істотної перебудови змісту і методів вищої юридичної освіти;
- дефіцит юристів, здатних ефективно працювати у швидко мінливих умовах ринкової економіки при кількісній надмірності традиційно навчених фахівців, підготовлених за старими «освітніми лекалами»;
- погіршення умов фінансування юридичних вузів, яке робить проблему їх виживання в ситуації, що склалася надзвичайно гострою і ставить її у пряму залежність від якості освіти.

Найбільш загальним критерієм якості вищої професійної освіти та вузівських наукових досліджень є та користь, яку вони, в кінцевому рахунку, приносять державі, суспільству і особистості.

Зміст, структуру і методику юридичної освіти, на наш погляд, повинні визначати не формальні концепції бакалавра і магістра, а цільова установка на

високу якість професійної підготовки компетентного і конкурентоспроможного на внутрішньому та міжнародному ринку праці юриста, кваліфікація якого відповідає соціальним очікуванням і загальносвітовим тенденціям розвитку вищої професійної освіти: фундаменталізації, спеціалізації, інтернаціоналізації. На нашу думку, було б доцільно доручити досвідченим методистам розробку навчально-методичного супроводу освітнього стандарту в якості керівництва для викладачів і студентів з формування заявлених компетенцій. Критерієм якісного юридичної освіти має бути не кількість випускників юридичних вузів, а їх затребуваність на ринку праці і найбільш повна самореалізація в професійній діяльності.

Якість освітнього процесу, як встановлено педагогічною наукою визначають в комплексі наступні чотири фактори: 1) організаційно-педагогічний вплив викладача; 2) здатність до навчання студентів; 3) навчальний матеріал; 4) час (тривалість) навчання.

Виходячи з цього, для успішного формування стандартних компетенцій майбутніх юристів у вузах необхідно організувати наступні нововведення: кожен юридичний факультет повинен розробити власні навчальні плани, що відповідатимуть їх спеціалізації; провести збільшення годин проходження практики та організувати літні стажування в юридичних фірмах; зменшити кількість неюридичних предметів і адаптувати всі гуманітарні дисципліни до правового нахилу (замість філософії - філософія права); проводити курси підвищення кваліфікації (іноземна мова, інформаційні технології); залучення студентів до наукової діяльності кураторами груп; збільшити кількість предметів спеціалізації та дослідити ким може працювати випускник після отримання спеціалізації; замінити держіспити на бакалавраті бакалаврським дипломом, ввести в дипломних роботах нормотворчу частину; викладати частину дисциплін на магістратурі іноземною мовою, запрошувати для цього іноземних фахівців.

Для інноваційного навчання характерне використання методів прогнозування, моделювання та проектування у професійній діяльності, розвиток уваги, акцентування уваги на можливі труднощі і проблеми в професійній сфері та на альтернативні способи їх вирішення. Іншою особливістю інноваційного навчання є включеність студента у співпрацю та участь у процесі прийняття професійно і

соціально значущих рішень (робота в юридичних клініках з надання безкоштовної юридичної допомоги населенню, участь у студентському науковому товаристві, в обговоренні і підготовці законопроектів та експертних висновків, участь у роботі студентських загонів охорони правопорядку, організація та проведення навчальних судових засідань, науково-практичних конференцій тощо).

А щодо рекомендацій міністерству освіти і науки то вважаємо за необхідне повернути ЗНО по правознавству, а також забезпечити обґрунтованість державного замовлення , що буде зв'язане зі спеціалістами, яких випускає ВНЗ відповідно до спеціалізацій, щоб забезпечити кадрами сфери економіки, які потребують спеціалістів, а не готувати безліч цивілістів та криміналістів.